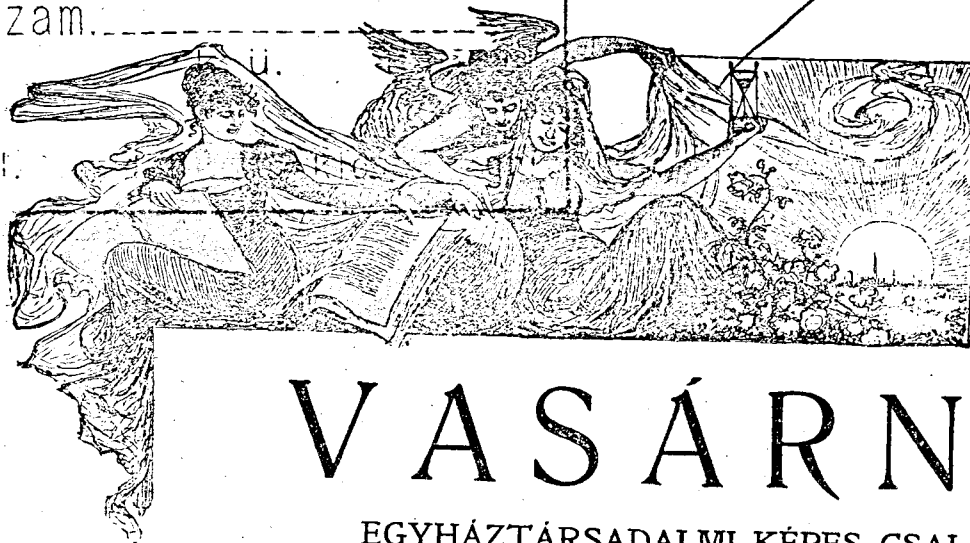

szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ev. ref. lelkészi lakás. —

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 TÓTHFALUSI JÓZSEF,

ev. ref. lelkész.

TÁRS SZERKESZTŐ:
 PAÁL GUSZTÁV,

ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
 „Egyházi Ertekezlete”

Megjelenik:

minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . . . 4 kor. Negyedévre 1 kor
 Fél évre . . . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

Az áldozócsütörtöki felhő

Ott az olajfák hegyén (Csel. 1. 12.) s e hegynek azon részén, mely Bethániának mondatik (Luk. 24. 50.) ért véget a Megváltó földi pályája.

A feltört sirbolt körül lefolyt események a 40 napi időszak választja el a megdicsőülés napjától s ez idő alatt még a földé a Feltámadott!

A nagy átváltozás ugyan, melyet Pál apostol a korinthusiakhoz írott 1-ső levele 15 ik fejezetében tanít, reá nézve megtörtént immár... de azért feltámadása után is még egy ideig tanítványai körében marad s azokat oktatóván, nekik több ízben megjelenik.

De végre is elérkezett az óra, hogy az Atya megdicsőítse őt azzal a dicsőséggel, mely neki dicsősége volt az Atyánál, minekelőtte e világ lenne. (Ján. 17. 5.) Itt e földön a reá bizott dolgot elvégezte. . . s az isteni örök végzésnek megfelelőleg, vissza kellett térnie, oda honnan alászállott, hogy legyen a mi világosságunk, üdvösségünk és váltásunk.

Azért még egyszer felkeresi tanítványait; megáll még egyszer közöttük (Luk. 24. 36.) s szeliden megnyugtatóván őket, „kivivé azokat Bethániáig és felemelvén az ő kezeit, megáldá őket. És lőn mikor megáldaná őket, ő tőlök elszakadván, oda felvitetik vala mennybe.” (Luk. 24. 50—51.) S mint ugyancsak ettől a szentirótól olvassuk (Csel.

1. 9.) „felhő fogá be a Jézust s elszakasztá őtet az ő szemei elől.”

Ez rövid története az első Áldozócsütörtöknek . . . s mintha hallanok a szózatot: „mit álltok . . . !?” Felfelé a szemmel! Égfelé a szívvel! Az a Jézus, a ki oda felviteték mennybe, azt akarta, azért könyörgött, hogy a hol ő van, mi is ott legyünk vele s lássuk az ő dicsőségét (Ján. 17. 24) „úgy, mint Atyának egyetlenegy Szülöttének dicsőségét, ki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.” (Ján. 1. 14.)

Ámde az a felhő, mely a Jézust befogá és tanítványok szemei elől elszakasztá, ma is ott lebeg a világ szemei előtt! Homály választja el a mélységet a magasságtól s hitünk galambjai — óh hányszor hullanak vissza szárnyaszegetten a magasból, ha néha napján talán sikertült is ama Krisztust befogó felhőig felemelkedniök!

Nem látjuk a Krisztust s az Atya egyetlenegy Szülöttének dicsőségét . . . s mert egyedül ő amaz „igaz világosság, ki megvilágosít minden e világra született embert” (Ján. 1. 9.) nincs miért csodálkoznunk, ha az a felhő oly sokszor megüli az igazság csillagát is.

Sajátságos! A világ művelődésének fundamentumában a legbecsesebb s legszilárdabb szegeletkő az igazság, — a minek bizonyosága az is, hogy ha a népek kultur-történetében lapoz-

gatunk, műveltségre csak ott találunk, hol az isteneszmében immár ez a fogalom is helyet talált. És mégis ez ellen küzd az ember évezredek óta legszivósabban! A hazugsága mi legrégibb ellenségünk! Ez az igazsággal ellentétes hatalom okoz legtöbb bajt; ez szakgat ki lelkünkől legtöbb sóhajt; ez ássa meg sirját legkönnyebben sirját a boldogságnak! De ha majd egyszer szétfoszlik az a felhő igazán, mely a Jézust befogá a tanítványok szemei elől elszakasztá . . . akkor majd kigyulad felettünk az igazság csillaga! Mig ez meg nem történik, — addig ama felhő mögött rejtve marad az igaz műveltség csillaga is!

Mi az igaz műveltség? Ne gondoljátok, hogy valami olyan, mi a születéssel, társadalmi ranggal, vagyonnal, kiváltságokkal áll összefüggésben. Nem! Minél magasabb fokra hágnak az igaz műveltség lépcsőjén, annál inkább eltörpülnek előttünk ezek a csupán porban csúszkálók előtt becses semmiségek. Érteni hivatásodat s midőn ennek élsz, az emberiség szellemi és erkölcsi előbbvitelére; nyomora megszüntetésére szentelni drága erődöt; tudni azt, hogy semmit se tudsz s hinni abban, ki minden tudásnak és Idvességnek egyedüli forrása; s keresni, s meg is találni az áldozócsütörtöki felhőn túl a te dvezitődöt . . . ez az igaz műveltség, — melyet ma e földön nem igen találunk! Ez is ott lapang hát ama felhő árnyékában s onnan várjuk felkelni a szeretet csillagát is.

Szeretném megkérdezni tőled kedves olvasó, ha vajjon érzesz-e magadban olykor-olykor vágyat, hogy a viszonyok megváltozzanak körülötted? Ha nem, ugy, — mint Rousseau mondja, — ez már jele annak, hogy boldog vagy. Van pénzed, rangod, tekintélyed, eszed mely koldulni máshoz nem jár; előtted sokan meghajolnak . . . a szerető szivekben nem érzesz hiányt stb. stb. Hát ez mind szép, mind jó . . . de nem elég arra, hogy ember légy! Szeretned is kell! Szeretned magadat, a világot, az Istent, ki maga is csupa szeretet s azt a Krisztust, ki csupa szeretetből meghalt értetted!

De ma ennek a szeretetnek a csillagát is hiába keressük még!

Ott lebeg a felhő, mely a Jézust a tanítványok szemei elől elszakasztá!

Az igazság ugyan mindig Jézus után, — fel a magasba tekint; de sokszor a napfénybe tekintve megvakul. A műveltség legtöbbször a földi bálványoknak udvarol; és a szeretet . . . ? Keresd lámpással, mint egykor Diogenes az embert . . . meglátod, hogy ez is elveszett a földről a paradicsommal!

Bizony felhő fogá be egykor Jézust az Olajfák hegyén! És az a felhő ma is ott borong felettünk! De ő a felhőkön túl bement a menyeyei szentekszentébe. És akarata az, hogy a hol van, egykor mi is ott legyünk ő vele. Az a felhő István vértanu szemei előtt megszakadt . . . Imádkozzunk, hogy így legyen reánk nézve is. Krisztusban és Krisztus által keressük elveszett kincsünket!

Tompa Mihály, a költő — pap

Irta: Tavaszy Sándor.

Egy fényes s mégis oly egyszerű, egy gyönyörű és mégis oly küzdelmes, harcokkal és nehézségekkel, boldogsággal és örömmel telt életpályáról rajzolképet, egy költőről, egy papról beszélek. Egy költőről, egy papról, ki ott élt elvonulva a csendes, az egyszerű falusi magányban, ott a hegyes, völgyes Gömörmege három kis falujában*) élte le küzdelmes életét, harcolva meg az élet harcait s mint költő s mint pap megfonva az örök dicsőség babérkoszoruját nagy neve számára s nemcsak, de nemzete számára is: örök büszkeségül szolgál a magyar névnek, a magyar népnek, a nemzeti irodalomtörténetnek.

Egy költőről, egy papról beszélek, ki bár ott élhetett volna a nagy város fényes tündöklő, de hivalgó társaságaiban — azt mellőzve, ott hagyva: elment oda az egyszerű nép közé, oda a szűk, kis, dűledező, de virágokkal körülvelt parochiába s ott élte le életét; szórva, mint egy a hegyen épített városból nagy lelkének tiszta tűzszikráit, nemes eszméit: a nagy világnak; tiszta érzelmekkel, igaz szeretettel telt szívének hangjait hallattva, hirdette az Úrnak igéit: ama kis világnak, kényes kezű, tiszta lelkű, egyszerű népének.

Igen! Oda menekült a nagy város zajából — oda a kis falunak csendes világába. S oly édesen dalolja:

Mint a föl szálló félé parti fecske,
Fáradtan fészkéhez tér meg éjszakára
Fáradt lelkem csendes rejtelkedbe vágyott,
Völgyek, erdők zölden lombozott határa!

*) Beje, Kelemér és Hánva értendő.

De kezdjük elől életét s kísérjük végig vándorfutásában a bölcsőtől a koporsóig! — Gömörmege volt az ő hazája, ott annak székvárosában Rimaszombatban egy szegényes, foltozó varga sötét műhelyében látta meg a tündöklő napot, ott a csobogó Csurgó patak mentén. Ott abban a poros, kis házikóban, ott élt át őt nehéz esztendő, édes anya nélkül, árván, elhagyatottan, gondtalan apja hideg szárnyai alatt.

Igen édes anyja nélkül, szerető szó nélkül — élte át gyermekkorának ép azt az idejét, melyben az édes anyai szív melege, az édes anyai szív szerető szava tölti be szívünknek minden kis rejtekét, hatja át lelkünknek minden gondolatát s ő életének ezt az idejét, melyben az édes anyához, mint támasztópont-hoz fűződik az ártatlan gyermeknek és tiszta korának egész világa; ő az érzékeny szívű, ábrándos lelkű gyermek, a nagy szívű poéta, ott élte át életének e legszebb korát árván, elhagyatottan védő angyal nélkül, ott a pusztá, kiellen, hideg családi fészekben.

De a jó Isten az árvák atyja s a végtelen Szeretetnek minden teremtménye az Ő örök bölcsesége előtt lebeg s számon tartva a legkisebbet és a legnagyobbat: nem hagyja el azokat, a kik támasz nélkül, elhagyatottan vannak. A kis Tompa Mihályt is egy napon, egy jó öreg párnak, a jó nagy szülőknek szerető és védő karjaiba tette. Oda vezette a szegény, kis árvát, oda „az árnyéktalan puszták, lágyan rengő tavak, szabad szép vidéké“-re. S itt e költőien, eszményien szép vidéken, a természet ez örökszép templomában fejlődött ki lelkében a természet iránti végtelen lelkesedése és nagy tiszta szeretete, mely védte, óvta lelkét a sülyedéstől, az elromlástól s mint a hit világa biztatta és bátorította s életének oly sok és oly keserű napjaiban, a hittel, az igaz vallásossággal párosulva épen a természettől nyert erők voltak azok, melyek életének — mondom ama keserű napjaiban, pesszimista gondolataiban — új erőt, új életkedvet öntöttek lelkébe.

Igrici volt az a kis falu, hol Tompának atyai nagy szülői laktak, s ott nőtt fel abban a hármás hegy közötti kis falucskában, ott a tiszta, egyszerű, törzsgyökeres magyar nép körében, ott szivta magába a magyarnak tiszta, hamisítatlan érzése világát: a vallásosságot, az einberszeretetet s ott domborodott már ki lelkében a tiszta, kálvinista magyar jellemképe, melyet e szavakkal határozhatunk meg: „Nyiltság, egyenesség, határozottság, bátorság s a mit legelőbb kellett volna említeni becsületesség ezek a magyar erkölcs alapulajdonai. Ezek áthatva, eszményítve az evangelium szelleme által képezik a magyar kálvinizmus alapjelmét“. S e karakterisztikus vonások, melyek nagy lelkében később oly eszményi jellemképet teremtettek, csirájokat, alapjokat onnan veszik abból a korból, — melyet ott Igriciben élt át s melyről oly szépen dalolja

Mosolygó menny, szép gyermekarc,
Repeső szív, virág, dal:
Miért is nem kísérték a
Földi pályán ti által?

A gondviselés keze itt sem hagyta pihenni, nem hagyta, de tovább vitte, oda a sárospataki iskolába tanulni, küzdeni s lenni ez örökös küzdelmek közt egy nemzetnek lelke, világító fáklyája; égni, hevülni nagy eszmékért, eszményekért; táplálni, ápolni érzelmeket, szent tiszta vágyakat. Mert az öreg pár bár úgy határozta el, hogy ha a „jó isten őt élni engedi,“ maradjon otthon s szántson, vessen, mint ősei, elei, mert úgy tarták ők is, hogy „az örökség kevés ugyan, de hagyján“ „nincs rosszabb, mint más idegen falatján.“ Így nyugodtak meg a fiuk jövőjén! De nem így az igrici rektor! Bihari uram az értelmes fiuban nagyra menendő tehetségeket látott s igyekezett a fiu öreg atyját rávenni, hogy vigye Patakra, magasabb iskolába.

„Hadd tanuljon s kincset szerez magának

„Melyen tapló s a rozsdá is nem árthat

A tudományszomjtól üzelve, ment is kincseket, drága gyöngyöket gyűjtögetni, mert oda a sárpataki főiskolába, oda a tudományoknak szent csarnokába, hogy ott aztán megittasulva annak tiszta forrásából: az ismereteknek, a nemes érzelmeknek hatása alatt, majd legyen hű sáfára: a rábizottaknak megkésztetője: a táalentumnak, s szolgája: Istennek, hazának és egyháznak!

Oh, de mennyit kellett szenvednie itt ezen a pályán, itt életének ebben a korában is. — S hogy megszerezze azokat a kincseket, hogy szolgálatába léphessen a Múzsáknak s hogy majdan azoknak a kedvencévé legyen; addig is másoknak kellett szolgálnia. S ez a megalázás ézete, mely büszke lelkét annyira sérté, az idővel, ismereteinek, tudományszomjának növekedtével még inkább növekedett; szívét és lelkét inkább és inkább elkeseríté, ugyannyira, hogy ehhez hozzájárulván egyik tanárának méltatlan bánásmódja is az 1837—38-iki iskolai évet az akkori szokás szerint mint preceptor Sárbogárdon tölté el. S itt a természetnek kebelén boldognak érezte magát, szeretve egyszerű hiveitől, akik őt eltávozása után is ékes, siri búcsuztatóiért, ábrándos, szelid természetéért sokáig emlegették.

Majd ismét Sárospatakra ment vissza tanulni tovább, folytatni tanulmányait, tovább haladni azon az uton, melynek minden széle, minden pontja virággal van tele. E közben már zengetni kezdte isteni hangszerének: lantjának hurjait s eme édes zengésű hangok hatása alatt szívében is ismeretlen hangok zsongnak, bongnak: örömmel töltve meg szívét, hatva át lelkét. S kiről zengtek szíve húrjai, miről szólott ama csodálatos zene, mely minden ifjú szívében képes egy időben oly boldogságot varázsolni, mely a világ minden öröménél, minden gyönyörűségénél előbb áll a

maga tiszta, minden szennytől ment gazdagságával? Ez volt az első szerelem tündér szép kora!

Tompa további élete Sárospatakon sokkal könnyebb, kényelmesebb és megelégedettebb volt, mint eddig; mert most már diák volt. Nem annyira a magával hozott pénz nyugtatá, könnyíté meg sorsát, hanem a függetlenségnek, a szabadságnak érzete, a nemes ámbiciosus büszkeség volt az, ami egyenes, határozott jellemű lelkére, jótékony, kibékítő hatással volt.

A közetkező évben már mint theologust, hittudományi hallgatót találjuk szintén Sárospatakon s ezzel párhuzamosan az akkori rendszerhez képest hallgatta a jogi kurzust is s ezáltal egyházi és politikai pályára egyaránt képesítve volt.

Most már légáfiókba járt; tehetős, gazdag gyermekek mellett nevelősködött s ami a legfőbb: tagja volt a sárospataki főiskola önképzőkörének a „Szép-műegylet“-nek, ahol fényes tehetségének tág, széles tere nyílt meg.

Nevelősködését Sissáry Jánosnál kezdte meg a Hernád melletti Kákán, a hol a vidám, humoros kedvű, szellemes legátus diákot minden háznál örömmel, szívesen látták. Így ismerkedett meg első szerelmével Józsa Franciskával, egy eszményi lelkű 16 éves szép leánykával. S ez első szerelem oly fogékonyan érinté ifju szívét s oly hatásos érzelmeket ébreszte költői lelkében, hogy életének késő korában is visszazáll álmaiban, ábrándjaiban ifjuságának boldog, szép korára, fényes napjaira, amelyekben élet után könnyen, játszva vitte az élet, amely mint a könnyű csolnak a nyugodt folyó vizén virágos partok mentén vitte tovább. Így emlékezik a boldog szép időre:

„Mint mikor már messze tünt a sajka
S nem látszik csak a vitorla rajta:
Messziről a multak képe lebben
S mosolyog rám a szép emlékezetben.

„És gyakorta gondolsz reája,
Ifjuságom, szerelmem korára;
Fényes s napja s tiszta kék egével
Azt az időt hogy felejtem én el!?”

De mint csaknem minden első szerelemből, úgy ebből is az apró, kedves emlékek s a szívben élő állandó nyomokon kívül: csak az emlékezet, csak egy rózsás arczú kis leánynak képe maradt meg a költő: Tompa küzdelmes életében.

Életsajkája tovább haladt!

Az egyszerű sárospataki diák híre, neve folyton emelkedett, terjedt. Hívták mindenfelé nevelőnek a hegyes dombos Felsőnek különböző részein, de különösen a Sárospatak vidékén lakó, előkelő, tehetős családok gyermekei mellé. Költői nevéért különös tiszteletben részesítették az egyes családoknál, úgy annyira, hogy a vakációkon, a melyeket szintén a gyermekekkel töltött, nem is mint idegent, de mint családtagot tekintették mindenütt.

Egymásután jelentek meg versei az egyes fővárosi lapokban; így a „Jelenkor“ társalapjában a „Társalkodó“ ban vagy a Bajza József lapjában az „Áthéneum“-ban. Az egyes vidéki lapokban, barátai, tanultársai útján: kéziratokban. A főiskola ünnepélyein a saját költeményeit, ódáit szavalta, valamint az iskola által kiadott különböző emlékfüzetekben is ott volt egy-egy csinos kis vers vagy egy-egy lendületes óda.

S a mint a neve mind inkább ismertté lett — az idő is olyan gyorsan, sietve haladt. Oda lettek az arany korszaknak édes, gyönyörű napjai. Iskolai tanulmányainak utolsó pontján állott, a napi pensumoknak utolsó részét vette fel, akkor, amikor már azon vette észre — magát — az a sáppadt, szegény már most beteg fiu, hogy oda kell hagynia azt a boldog világot: a kollegiumot; azokat a kedves időket: a diák éveket s aztán búcsút inteni a völgyeknek, a zöld hegyeknek, a komor falaknak s indulni ki a csatatérre, arra, a mdlyet: életnek neveznek.

1844 iki év volt ez! Ezt az évet, a mely oly fontos volt Tompára nézve, ott töltötte még azon a vidéken, a melyet lelkéből imádott, ott „a csürkös sátorhegyek nyílt szomszédságában.“ És pedig részben Bártfán, a hova már jelentkező szívbaja vitte: a vizkurára, részben Eperjesen a Péchy-fiuk mellett, mint nevelő.

A következő évben 1845-be Pestre megy. Jogtudományait tovább folytatni, tökéletesíteni; magát az egyetemen ügyvéddé képezni, de nem csak azért: más magasabb céljai is voltak ezzel, ott kívánt élni az irodalom középpontjában, ott a nemzet nagy költői, vezető férfiai társaságában s ott igazán a költészet szent Muzsájának szentelni egész lelkét, egész életét! De bár ily nagy elhatározásokkal, ily eszményi célokkal törekvésekkel is ment oda s bármily nagy lelki erővel, erős akarattal is bírt, mégsem tudott, még sem volt képes egészen céljának élni. A tündöklő városnak mindennapi, hivalgó mulatságai őt is megejték! S bár csak egy percre is, de oda veté egész lényét a vig társaságok vigadozásai, a mulatós pajtások hangos örömei közé s ott élt teljes négy hónapot a nagy városban, nagy örömei, de nagy fájdalmak és betegségek között is.

Kimerült! Beteg lett s odahagyta a várost, oda hagyott életéből ezzel minden fényt, minden csillogást.

Ott fönt északon, a hegyek között, a gyönyörű Felsőoldon „hol a szép Gömör halmos képet ölt“, ott egy kis falunak Bejének pap kellett; lelkes, derék pap, ki, igazán vezére, lelkipásztora legyen a népnek, a buzgó hiveknek. S a kire mindjárt gondoltak, a kit pillanat alatt a sokak közül kiválasztottak az nem volt más, mint az országos híru, neves költő, a Pesten jurátuskodó: Tompa Tihály. — — — Meghívták! — — — — — A hívást elfogadta! 1846. szept. 27-én köszöntött be a kis parokhiába, pihent meg a

csendes kis fészekben. a hol igazán boldog volt a sok küzdelem és életharc után. Látom az igaz lelkű költő-papot ott a kis papilak, kicsiny szobájában egyedül, boldogan, mint a sokat hányatott sajka végre kikötőbe, révbe jutva; s szól ajkán a édes ige, a melyhez egy ideál kedves képe van kötve, szól, zeng:

„Beteltem a lármás világgal
Olcsó örmöhara nem kell!
Megkeseríti ajkamat
Mint a vándort az erdő hűse,
Más, szebb napok varázsa von,
Csendes, boldog családi élet,
Feléd, feléd sohajtozom!“

Nem szándékom azonban Tompa papi pályájáról további életéről a külső képet tovább rajzolni. De életének további folyásából, további mozzanataiból akarom nagy vonásokban feltüntetni jellemvonásait, szívét, lelkét, mint költőnek, mint papnak. Mint pap három községben hirdette az ígét; 1846-tól, 1849-ig Bejében, 1849-től, 1851-ig Keleméren, 1851-től haláláig vagyis 1865 ig Hanván.

Hogy mint papot és költőt egyszerre, együttesen rajzolom az kifogást ne képezzen senkinél, mert Tompában a pap és költő annyira össze van forrva, hogy azokat egymástól elválasztani nem lehet, lehetetlen. Ha olvassuk költeményeit a pap és költő képe egyszerre, egy azon vonásokban tűnik fel; egy azon képen jelenik meg jelleme, szívérzése, lélekhangja.

Pályáját szerette lelkesen, igazán. Remekszépen írja Bonisné Pogány Karolinához:

„Hol a szép Gömör halmos képet ölt,
Csendes magányban él hű tisztelőd!
Lant és Biblia e két szent barát
Karján ringatja boldogan magát
Az én pályám szép, ámbár nem ragyog:
Én az egyszerű nép öre vagyok!
Enyém jó és balsorsának fele.
Örülök, sirok részvevően vele,
S az elhagyott népet mi isteni
Növelni, oktatni, deríteni . . . !

Igy ír a nagy pap-költő.

Bejébe, a hova meghívták mintegy három évet töltött csendesén, de nem épen boldogan, mert betegsége, mely később halálát okozta, már ekkor megtámadta. Életének ebben a korában irt, keletkezett költeményein ott van annak a szomorú rezignációnak megdöbentő hatása, mely épen akkor a halál gondolataival foglalkoztatta a költőt.

Orvosai vizkurára küldték Grefenbergbe, a honnan gyógyultan jön haza.

Szerelme, mely külföldi útjára is elkísérte hazajöve újra éled a szívében s elérve komoly célját Isten szíve elé vezet keves, szép menyasszonyát:

Mért a boldogság csak ugy lesz teljes nekem,
Ha azzal szüntelen együtt képzelhetem

A kedves szép hazát;

Jó szomszédok között csendes faluhelyen . . .

Ott lehet csak boldog a békés kis család“.

Most már mint keleméri papot találjuk, a hol szintén három évet töltött, a mikor Gömörmegye akkori legjövendmezőbb ekklezsiájához Hanvára hívták meg papnak. S életének hátralevő napjait itt élte le szenvedések és örömök között; itt élte le kedves felesége boldogításával; itt az egyszerűség örökszép világában, mert csak itt volt boldog a természet édes kebelén, az egyszerű nép kdves körében.

Legszebb és legállandóbb népe az egyszerűség, mentve lelke minden hiúságtól, mentve minden kicsinyes kedő önzéstől, „én“-jének tetszelgő tündöklési vágytól.

Megelégedetten éneklí:

„Voltam egyszer nem vagyok már sólyom,
Tulrepülni bérceken, folyókon;
Az én vágyam nem sziklára fészkel,
Megelégszik kis bokor tövével.

Ha tovább elemezzük lelkületét, ott találjuk lelke legmélyén a legszebb és a leggyönyörűsegebb érzést: a vallásosságot. Igazi hívő, vallásos szív, vallásos lélek volt; erős hite, vallásos érzése mindenütt, mindenben Isten dicsőségén munkált s költészete hangján is annyiszor és annyiszor szólalnak meg Istent dicsőítő és magasztaló zsoltoszmái.

Erős hite, vallásos meggyőződése volt az, mely életében a kellő egyensúlyt mindig megtartotta. Pedig hányszor állott a kétségbeesés szélén, a meghasonlás utján; a kétségek vad harcában, lelket kínzó erős küzdelmében, de védte mindig: a hit.

Nehéz, sulyos csapások kísérik végig életutain, de mindig megnyugszik Isten akaratán.

Szeretete nagy volt a természet iránt, nagy és állandó; rajongó dalnoka, lelkes bámulója mindig. Örömét, boldogságát ott találta fel a természet kebelén, de viszont ott találta vigasztalását, a szenvedések, a fájdalmak közepette; hárfájának remek dalaiban, ott a virágregék előhangjában is oda fordul először dicsőítő szavával s éneklí:

Szent természet! dajkálkodó anyám
Szeretlek én kimondhatatlanul!
Gyönyör s megnyugvás lelke száll reám,
Lombod, virágod, ha sarjad, ha hull.

* * *

Ime, ezekben adhatom nagyvonásokban Tompának a költőnek és a papnak jellem és lélek világát.

Ne ítéljetez és nem íteltettek: ne kárhoztassatok s nem kárhoztattattok: megbocsássatok, néktek is megbocsáttatik.

Lukács ev. 6. 37.

Tavaszi táj.

Isten igéje

Uram, a te útaidat mutasd meg.

Zsolt 25. 4.

Ki mutatja meg nekem azt az utat, a mely e tévedésekkel, gyarlóságokkal telt életben leghelyesebb irányban vezet keresztül? Látom ez embereket egymás ellen törni, küzdeni. Látom őket nehéz veritékezésben, itt is, ott is sulyos terhek alatt nyögni — keresni a boldogságot. Az egyik ezt az utat, a másik a másikat választja. Elindulnak . . . visszafordulnak . . . panaszkodnak mert a mit kerestek, nem találták meg.

Ki mutatja meg nekem ezt az utat, a melyen haladnom kell, hogy reményeim beteljesedését is megérhessem? A választás igen nehéz s pedig ettől függ szerencsém, boldogságom, üdvöm és az a nagy kérdés, hogy vajjon üdvözülök-e vagy elkárhozom? Jajj lenne nekem, ha a hosszas, fárasztó, küzdelmes keresés után, fáradtan, csüggedt kétségbeeséssel azt kellene bevalljam, hogy minden hiábavaló volt; életem kárba veszett. Ki lesz az, aki nehéz óráimban kézen fog s szól: „Jöjj, én a célhoz vezetlek?”

Én lelkem nyugodj meg. Csendesedj zaklatott szivem! Nem hallod annak szavát, a ki téged néven szólít s hív? Vond el figyelmedet a portól, a földiségtől s figyelj. Nézz fel az ég felé. Onnan hangzik alá a biztatás: „Én teremtettelek tégedet, én vagyok a te életed, én vagyok boldogságod s végcélodhoz is, az üdvösséghez én vezetlek el. Törvényemnek engedelmeskedik minden: a csillagok is, a pórszemek is; az én kezemből jön a szív megdobbanása s a virággillat-

nak is az én lehelletem ad erőt. Egyedül csak te maradnál távol tőlem, téged vetnélek meg s nem vennék semmibe? Jöjj, kövess engem s szavaim hassák át szivedet és keltsenek fel csüggedésedből s hitbéli tétlenségedből.

Óh Uram, lásd meg aggódó lelkem löprengését!
Azért, óh Uram, a te útaidat mutasd meg! T.

H i r e k.

Olvasd a bibliát!

A feltámadás reménysége.

(Kor. I. lev. 15. r. 12. 21 és 55, 58. v.)

Nincs a keresztyénségnek olyan tanítása, melyet annyit ostromoltak volna, mint Krisztus feltámadása; az ellenség tudja, ha ezt megdöntheti, akkor elesik az egész keresztyén hit. De hála Istennek, nincs is oly igazság, mely szilárdabban állana, mint az, hogy a megfeszített Krisztus feltámadott.

Aranymondás; Én vagyok a feltámadás és az élet, aki én bennem hiszen, ha meghal is él. Ján. ev. 11, 25.

Oktató jegyzetek:

I. Jézus a feltámadás és az élet Nagy szomorúság töltötte be a tanítványok szívet, mikor Jézust a koporsóba tették; pedig visszagondolhattak arra, amit magy mondott, hogy fel fog támadni. Az ő élete isteni élet volt; azt a bűn nem fertőzte meg, azért a halálnak nem volt rajta hatalma. Fel is támadott, hogy mindenki bizonytal tudhassa, ő a mi bűneinkért halt meg, az ő vére a mi átkunkat törli el. Áldjuk azért az ő nevé, ki mint az igazság napja, elűzi a mi bűnünket és a mi halálunknak sötétségét.

II. A mi életünk és feltámadásunk. Jézus emberi testben szenvedett és emberi testben támadott fel; aki benne hiszen, annak már most e földön új életet ad, hogy a bűnnek ne legyen rajta hatalma. S azután, ha ő emberünk természetét szerint meg is halunk, nem félünk a koporsótól, mert tudjuk, a Megváltónk él s ő vele

mi is élünk; ő elvette a halálnak hatalmát, élő reménységre születtünk, feltámadunk!

A híres Franklin Benjámín halála előtt maga írta meg, mit véssenek sírkövére. „Itt nyugszik Franklin Benjámín teste, tápláléka a férgeknek, mint valami régi könyv fedele, melynek tartalmát kiszakították és melyről lekopott az írás és az aranyozás.” De az, amint ő bizonytalán hitte, ismét meg fog jelenni új és szebb kiadásban, melyet isteni szerzője maga kligazított és javított.

AZ IMÁDSÁG.

Isten!

Szó kell-e neked, hogy érts? Messzehangzó

Kiáltó ének, felzúgó harangszó?

S ruha megszakgatás és térdreomlás:

Hogy láss?

Neked?

Ki önmagunknál jobban értesz minket

Ki megszámlálod vergődéseinket

S tudod, hogy minél súlyosabb a bánat:

Szavakká annál nehezebben válhat.

— S Téged ne kötné össze erősebben

A sebzett lelkű szegény halandóval,

Minden betanult lemorzsoltságnál:

Egy könny... Egy sohaj?...

Jörgné Drackócy Ilma.

— **A magyarok őseinek nyomában.** Merre van a magyarság őshazája? El-e még az ősi törzs, mely nem vett részt Árpád vezérlete alatt a honfoglalást megelőző vándorlásban? S ha él, hol van, merre rejteződik? Ezek a kérdések minden időben foglalkoztatták a magyar nemzetet. Már IV. Béla királyunkról is feljegyezték történetíróink, hogy áldozatok árán is felkutatta volna az ősmagyarokat, hogy ők is betelepüljenek az Árpád által elfoglalt új hazában. Julian szerzetes küldetése azonban eredménytelen maradt, s azóta még kevesebbet tudunk őseinkről. Most azonban egy amerikai Barnúm nevű misszionárius Alaszka legészakibb részén állítólag egy igen érdekes, óriás termetű, fehér bőrű népre bukkant, mely teljesen kaukázusi eredetű és teljesen megőrizte faji tisztaságát, amennyiben sem indián, sem mongol fajokkal nem keveredett. A misszionárius, aki nyolc évet töltött az érdekes fehér óriások között, teljesen megtanulta a nyelvüket is. Nagyon érdekes volna, ha a közelebbi adatok is nyilvánosságra kerülnének. Ha ugyanis a derék pap igazat mond, úgy talán a kaukázusi származású, fehér óriásokban fellehetne fedezni őseinket. A valóság annál nagyobb, miután az ősöknek még csak nyomaira sem voltak képesek ráakadni az újabbkori kutatók s ez a titokzatos eltűnés magyarázatot nyer akkor, ha kiderül, hogy az ősmagyarok épp úgy vándoroltak Alaszka legészakibb részére, hol a mezőgazdaságra kiválóan alkalmas a talaj, mint a honfoglalók Pannóniába.

— **Protestáns missziói ünnepek.** Áldozócsütörtökön a protestánsok az egész világon mindenütt megemlékeztek a misszióról. Mint az előző években, úgy a budapesti protestánsok ez idén is megünnepelték a misszió napját. Május 9-én, csütörtökön este 6 órakor a Kálvin-téri református templomban ünnepi beszéd tartatott, amely alkalommal Kónya Gábor református lelkész imát mondott, Murányi János péceli református lelkész prédikált, a Bethánia-egylet ismert jeles

énekkara Kovács Lajos tanár vezényletével énekeket adott elő és Kransz Gusztáv zenetanár orgonált. A templomba bárkinek szabad volt a bemenet. Az Istentisztelet előtt fél 5 órakor a Magyar Misszió Szövetség évi rendes közgyűlést tartott, melyen érdeklődőket szívesen láttak. Este fél 8 órakor pedig a Lónyay-utcai főgimnázium termében nyilvános szeretetvendégség zárta be az ünnepélyt.

— **Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Zilahon.** Zilahi város tauácsa nevében báró Diószeghy Zsigmond polgármester meghívta az Erdélyi Múzeum-Egyesületet, hogy III. vándorgyűlését ott tartsa meg. Junius 1. és 2-án az egyesületnek sok tagja utazik Zilahra, hol a Wesselényi-kollegium és a város látja a kirándulókat vendégül. A szamosvölgyi vasut igazgatósága az egyesület tagjainak erre az alkalomra féláru vasúti jegyeket engedélyezett.

— **Ref. középiskolák vagyona.** Középközpiskoláink vagyoni állapota az 1905--6. évben a következő volt. A nagyenyedi gimnáziumnak közel 5 millió korona, közel 2 millió korona a debreceni, jóval több, mint 1½ millió korona a kolozsvári, egy-egy millió koronát meghaladó vagyona van a marosvásárhelyi, sepsiszentgyörgyi és szászvárosi főgimnáziumoknak, megközelíti az 1 millió koronát a budapesti, székelyudvarhelyi és kiskunhalasi főgimnázium vagyona.

Hirek az országból.

— **A király** több heti látogatás után a múlt héten Prágából visszatért Bécsbe. Bécsi lapok azt híresztelik, hogy a király lemondott arról a szándékáról, hogy már májusba Budapestre utazzék. A király csak ischli nyári tartózkodása után fog Budapestre utazni. Hir szerint a király szeptember 2-án érkezik Budapestre és szeptember hónap folyamán rendezik majd azokat az ünnepeket, a melyeket a király megkoronázásának negyvenedik évfordulója alkalmából terveznek és a melyekre Bécsben székülő diplomátákat is meg fogják hívni. Mindamellett lehetséges, hogy a király, a ki június 1-én vagy 2-án utazik Ischelbe, elutazása előtt, néhány napra Budapestre megy. A király különben egészen jól van és prágai út fáradalmait egy csöppet sem látszanak meg rajta. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a király orvosainak tanácsára változtatja meg az utazása programját. Az orvosok azt mondják, hogy a király a prágai fáradalmait alaposan kipihenje. Ő felsége a május hónapot Bécsben fogja tölteni, de a mint biztos forrásból értesülünk, már júniusban Budapestre jön s 40 éves uralkodói évfordulóját itt ünnepli meg.

— **A trónörökös és a magyarok.** Nagyváradról megbízható forrásból jelentik a Pesti Hírlap-nak a következő nagyérdékű hirt: József főherceg a minap Budapesten a Nemzeti Kaszinóban járva, maga köré gyűjtött több kiváló főurat s nagy feltűnést keltő kijelentést tett a csoport előtt: „A trónörökös — ugymond — nagyon csodálkozik azon, hogy róla olyan balhírek terjedtek el, mintha a magyarokkal szemben ellenszenvvel viseltetnék. Ő felségének igeik rosszul esik ez s felhatalmazott, hogy jelensem ki a nevében, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. Ha arra kerül, a sora ma-

gyarok meg fognak győzödni, hogy ezek a hírek mennyire alaptalanok“ A főherceg nyilatkozatát a Kaszinóban nagy örömmel fogadták.

— **A magyar képviselőház** a múlt héten nem tartott ülést. Most a bizottságok készítik elő a törvényjavaslatokat. A ház február 7-én még tartott egy formális ülést s azután pünkösöd utánig elnapolta magát.

— **A katolikus alsópapság kongruája** E hét szerdáján a hercegprimás budavári palotájában nagy tanácskozást folytatott a magyar katolikus püspöki kar. A konferencia összehívásának legfőbb tárgya a katolikus kongrua rendezése volt. „A kultuszminiszter már — írja az „A—ny“ — minél előbb szeretné nyélbe ütteni a kongrua-rendezést, előbb azonban ismerni akarja a püspöki kar álláspontját.“ Ez természetes is. Hogyan tenne Apponyi valamit a klérus megkérdezése nélkül, s hogyan akarna a pápista püspöki kar kedvében járni! A katolikus kongrua kiegészítésére 3 millió 800,000 korona volt szükséges évenként. Ennek mintegy harmadrészét fedezné a vallásalap, s mintegy két millió koronát az állam. Maradna még mintegy félmillió korona szükség évenként, amelynek fedezéséről az egyházfőknek kell gondoskodniok. Csakhogy a dúsgazdag magyar katolikus püspökök még ezt a félmillió koronát sem nagyon szeretnék megfizetni. A konferencián már olyan hangok is hallatszottak, hogy fizesse ezt a félmilliót is az állam. Ahogy mi Apponyit ismerjük, ez az óhaj teljesülni is fog. Mert egy félmillió korona miatt nem fog összeveszni a katolikus a püspökökkel. Meg aztán Apponyi is tudja, hogy apró ajándékok erősítik a barátságot, s ő pedig szívesen erősítgeti a közte és a pápás klérus között fennálló barátságot.

Virágvasárnap.

Irta: Gyulai Kálmán.

Az első vértanuk, kik a keresztény vallást s abban Istent és annak fiát annyira szerették, hogy midőn ellenfelei megkövezték, Istent dicsérő énekeket zengtek kínzóiknak kigúnyolására, lelki erejüknek bemutatására.

Ez a hit ereje, a lélek virága!

„Szülőföldem szép határa

Meglátlak-e valahára?

Ahol állok, ahol megyek,

Mindenkor csak feléd nézek.“

Irja Kisfaludy Károly honszerető költőnk, kit a hazaszeretet odabilincselte születési helyéhez; az édes víz, az illatos levegő, a forró napsugár, a langyos szél, a fekete sár, a gözös szürke füst, a tarka házak, a virágos mező, a kalászos dűlő, mind szívéhez nőttek s lelkéhez forrtak. Mily gazdag virágzása ez a léleknek; hányfelé kiható szeretet egy lélekből, egy szívből!

Van-e lelkesítőbb, Istenhez emelőbb példa a történelemben, mint a Kapisztrán Jánosé, ki a kiméttet és hadászati törvényt nem ismerő török gyilkoló fegyvereivel, ágyúival szemben kezében keresztrel — a szeretet jelképével — vezeti harcra vágyó hiveit a halál sorompói elé s győzelmet arat hadverő bajtársaival, a nagy Hunyadival Belgrádnál a törökön. A szeretet fehér liliumai ezek, melyek még a sötétből is előtűnnek. Virágozik a honszeretet úgy a diszes

katonaöltözet, mint a papi palást alatt, csak meleg szívre és erős lélekre találjon!

A pogány vallásuk illetve természet imádók között legsajátságosabbak a hinduk Azzsiában a Ganges folyó völgyében. Ez ősi kulturnép még ma is — évezredek mulva — csökönnyösen ragaszkodik ősi szokásaihoz, ősi vallásához s azokon akkora szeretettel csüng, hogy százan, meg ezren képesek egyszerre életüket oda dobni, hogy minél előbb Istenük színe elé juthassanak. Vallásuk alapétele az önkínzés. Ehez is szeretet kell, még pedig mennyivel nagyobb foku szeretet, mint a Krisztus vallásához; hányszorta erősebb elhatározás és akaraterő kell az önkínzéshez, a tudatos megfátáshoz, mint a jó tett gyakorlásához. És mégis azt látjuk, hogy egy hindu örömmel, nyugodt lélekkel veti magát oda a krokodil általi halálnak, míg nálunk mily sok rábeszélés, kérés, rimánkodás — néha fenyegetés — kell, hogy valamely elhagyott, vagyontalan, munkaképtelen embertársunk életét megmentsük az éhenhalástól. A lélek erejét tekintve értékesebb, Istenhez emelőbb a hinduk lelki vágyai és cselekedetei, mint a gyöngye keresztény léleké. A hinduk honában talán forróbb a szív s erősebb a lélek mondanák sokan. Nem. Erősebb és forróbb az Isten szeretete, mint az önszeretet.

Nálunk is az volt réges-régen, de ma már másként osztályozzuk a földi és égi dolgokat: első az én s ennek kielégítése után jön az Isten. Változik az idő, változik a valláserkölcis is és azt tartja a modern ember haladásnak. Csakhogy a haladás úgy a fizikai, mint az értelmi, kétféle: a leejtőn fölfelé és lefelé. Hogy mi valláserkölcisileg melyiken haladunk: feleletet adjon kinek-kinek a lelke.

Az adott feleletek alapján mennyire közelitenők meg a hindukat nem tudom, de azt tudom, hogy a világ legzordabb, legfagyosabb vidékein lakó eskimók vagy lappot hasztalan kínálnók meg hazánk legdusabb vidékével: a Bácskával — hol halat is kapna bőven, — nem fogadná el, mert forró szívé és erős lelkü teste, egész élete a hideg földhöz tapadt a jégkúnyhóban lakik, csak e kietlen hó és jégtömegek között fejthetik ki szeretetüket Istenükkel és egymással szemben. A fagyos föld, a dermedt tenger, a vergődő foka, a rohanó rénszarvas és a szalonnás cet meg a jegesmedve bőre akkora isteni adományok nekik, hogy még menyországokban sem kívánnak többfelét, csak azok legyenek kifoghatatlan mennyiségben, bőségben.

Oly lelkivilág ez, melynek ékét a kevéssel való megelégedés képezi. Ők a kevesen és hivek, mint Jézus tanítá.

Egészen másképp tárul elénk a régigörögök vagy a rómaiak életéből, kiknek életbölcességüket, valláserkölcseiket, műveltségüket átvette csaknem egész Európa több-kevesebb változtatással. A testi és lelki fogyatkozásokat, pótolták, kiegészítették a görögök s utánuk a rómaiak is képzelt erővel, félistenekkel, mint közbenjárókkal, a keresztények pedig szentekkel. A félistenek kormányzó a halhatatlan istenek voltak, kiktől a halandó emberek előre kijelölt sorsukat megkérdeztették papjaik által s e jósások szerint irányították cselekedeteiket. Mig e vallási szokások és erkölcsök tisztán a lélekhez voltak növe, isteneikkel együtt a dicsőség virágaival ékitett mezőkön jártak és éltek, de mihelyt a lelki erényeket testiekké változtatták, isteneiket megvásárolhatták, a hazaszeretnek is árt szabtak, egymást is megvesztegették, mint megvesz-

tegeté csaknem mindnyájunkat istenikkel együtt Macedoniai Fülöp. A dicső, nagy görögország porba omlott s ennek sorsára jutott a világhatalmá róma is. A lejtőre jut s korában már testi virágokkal ékeskedének úgy a görögök, mint a rómaiak, a melyekesendők, mulandók s nem az égi istenek felé emelnek szétáramló illatokkal, hanem az alvilági istenekhez szállítanak alá, enyészetbe sodornak.

Mig a lelki szemei az égben kutatnak s Isten felé irányulnak, a földi megrontások nem tudnak erőt venni sem a lelken, sem a testen, de mihelyt a virágvasárnapi út virágai közt az értékest, az illatost, vagy a divatost, tetszetős keresi értelmünk, akkor nem hasonlítunk többé azon emberekhez, kik Jézus elé szórták az értéktelen galyakat értékes lelki virágaikkal meggazdagítva. Olyanok leszünk, mint az év mai napja: virágvasárnap a természet virágai nélkül.

Isten előtt kétféle virág letezik az ember életében, egyikfajta virul az életben, a másik fajta a szívben. Ama termi Isten és a hit számára a lelki virágokat, emez fakasztja az egészség virágait magunk és embertársaink részére. A lelki virágok növeléséhez a lélek akarateréje, — a testi virágok fejlesztéséhez pedig a szív meleg érzése és szeretete szükséges.

A lelki virágok vagyis vallásos erények megszerzik embertársaink tisztelétét és becsülését, a testi virágok azok szeretetét, ragaszkodását s a kettő eljuttat oda, hova Jézus ígérte: *az öröküdvösségre.*

Iparkodjunk mi is tisztelt hallgatóim lelkivirágokat szerezni, azokat akarat erőnkkel növelni s a szeretet melegével a testi virágokhoz kapcsolni, hogy ékeskedjünk azokkal úgy, mint Isten fia és követői. Akkor nekünk is lesz virágos bemenetelünk a halhatatlanság édenébe, azaz Istenországába s nekünk is lesz bármily földi szenvedések átélése mellett és feltámadásunk embertársaink szívében és az utókor fiainak emlékében.

Zengjen a zsolozsma mindnyájunk ajkain: hozsánna Istennek; szentemlék Jézusnak; feltámadás buzgó követőinek!

(Vége.)

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süketéget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** meg idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.
Fióktintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchényi téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek és érmek vétele és eladása.**
 2. **Tőzsdei megbízások teljesítése.**
 3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételárt az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is: — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.
 4. **Sorsjegy igérvények kibocsátása minden huzásra.**
 5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**
 6. **Kisorsolt sorsjegyek és egyéb sorsolt érték-papírok beváltása.**
 7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra a legmérsékeltebb kamat mellett.**
 8. **Osztlysorsjegyek elárusítása.**
 9. **Takarékbetétek vétele** könyvecskékre, folyó- és cheque számlára.
 10. **Szelvények beváltása és új szelvényvek beszerzése.**
 11. **Utaltványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.
 12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
 13. **Magánpénztárak (Safe deposit)** Értékpapírok, okmányok, ékszerek, végrendeletek stb, tűz- és betörés mentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj mellett bérbeadása.
 14. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának
 15. **Kivándorlóktól érkező pénzek, utaltványok és chequek** legolcsóbb beváltási helye.
- Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, am a bank- és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk elvilágosítással és utbaigazításokkal.
- pénzváltó üzlet hivatalos órá :
délelőtt 8—1 óráig
délután 3—6 óráig.
- Agrár Takarékpénztár Részvényársaság**
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELSMERT KELLEMEZŐ ISZÜ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Mares-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

